

Антимонопольний комітет України

РІШЕННЯ

адміністративної колегії Івано-Франківського обласного
територіального відділення

18.11.2016 р.

№ 36

Справа № 33/І-2016

м. Івано-Франківськ

Про припинення порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції та накладення штрафу

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 33/І-2016 про порушення комунальним підприємством «Покуття – Комунальник» (вул. Шевченка, 70, м. Снятин, 78300, ідентифікаційний код – 35602573, надалі – КП «Покуття – Комунальник», Підприємство) законодавства про захист економічної конкуренції та подання від 04.11.2016 № 196 «Про попередні висновки у справі № 33/І-2016

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 08.09.2016 № 37 розпочато розгляд справи № 33/І-2016 у зв'язку з наявністю в КП «Покуття – Комунальник», які полягають у застосуванні протягом 2014 - 2015 років та січня – травня 2016 року необґрунтованих тарифів на ритуальні послуги, зокрема, копання могил (надалі – Ритуальні послуги) ознак порушення, передбаченого п. 1 ч. 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Ритуальних послуг, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

З інформації, отриманої від Снятинської міської ради (надалі - Міська рада) встановлено, що повноваження з утримання в належному стані кладовищ по вул. Шевченка та вул. Кобринських в м. Снятин делеговані КП «Покуття – Комунальник», яке також надає мешканцям м. Снятин окремі види Ритуальних послуг.

КП «Покуття – Комунальник» є юридичною особою, створене рішенням Снятинської міської ради від 02.11.2007 № 279, безпосередньо підпорядковане, підзвітне і підконтрольне Міській раді.

Свою діяльність здійснює на підставі статуту, затвердженого рішенням Міської ради від 26.06.2014 № 680-35/2014.

Основними видами діяльності Підприємства, згідно з довідкою з ЄДРПОУ є «Комплексне обслуговування об'єктів» (КВЕД 81.10), «Інші види діяльності із прибирання» (КВЕД 81.29), «Організування поховань і надання суміжних послуг» (КВЕД 96.03), «Управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту» (КВЕД 68.32).

Згідно з абз. 12 ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Підприємство є суб'єктом господарювання.

Дослідженням ринку надання ритуальних послуг в м. Снятин, проведеним відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605, встановлено, що:

- товарними межами ринку є окремі види Ритуальних послуг, визначені наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193 «Необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг» (надалі - Мінімальний перелік), що надаються виключно Підприємством, а саме:

- оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання;
- оформлення свідоцтва про поховання;
- копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили);

Інших послуг, передбачених Мінімальним переліком, протягом 2014-2015 рр. та січня – вересня 2016 року Підприємство не надавало.

- споживачі послуг визначались виходячи з наступного.

Одним із основних принципів діяльності в галузі поховання, згідно України «Про поховання та похоронну справу» (надалі - Закон), є поховання в установленому законодавством порядку з урахуванням волевиявлення померлого, вираженого особою при житті, а за його відсутності - з урахуванням побажань родичів.

Згідно статті 11 Закону поховання померлого покладається на виконавця волевиявлення померлого. Якщо у волевиявленні померлого немає вказівки на виконання волевиявлення чи в разі відмови виконавця від виконання волевиявлення померлого, поховання померлого здійснюється чоловіком (дружиною), батьками (усиновителями), дітьми, сестрою, братом, дідом або бабою, онуком (правнуком), іншою особою, яка зобов'язалася поховати померлого.

Таким чином, *споживачами Ритуальних послуг*, передбачених Мінімальним переліком, є особи, які зобов'язались поховати померлого на території кладовищ м. Снятин, які знаходяться на обслуговуванні Підприємства.

- територіальні межі ринку. Як встановлено в ході дослідження, поховання померлих здійснюється, як правило, на кладовищах населеного пункту, в якому вони проживали. Отримання для вищезазначеної категорії споживачів Ритуальних послуг за межами території м. Снятин в більшості випадків є недоцільним.

Таким чином, відповідно до норм діючого законодавства, з морально-етичних та економічних чинників, територіальними (географічними) межами ринку визначено територію м. Снятин та кладовищ, які знаходяться на обслуговуванні Підприємства.

- часові межі ринку - відповідно до пункту 7 Методики часовими межами є проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між виробниками і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою. Територіальним відділенням проаналізована діяльність Підприємства за період 2014-2015 років та січня – вересня 2016 року. Отже, часовими межами ринку є період 2014-2015 років та січня – вересня 2016 року .

Ринок ритуальних послуг характеризується наявністю адміністративних бар'єрів. Відповідно до статті 10 Закону України «Про поховання та похоронну справу» надання Ритуальних послуг, передбачених Мінімальним переліком, здійснюється ритуальними службами (спеціалізованими комунальними підприємствами, які створюються органами місцевого самоврядування) або за договором суб'єктами господарювання інших форм власності з метою здійснення організації поховання померлих і надання Ритуальних послуг, передбачених Мінімальним переліком.

Розглядом справи встановлено, що Міською радою протягом 2014 - 2015 років та січня - вересня 2016 року не укладались договори із суб'єктами господарювання, предметом діяльності яких було б надання на кладовищах м. Снятин Ритуальних послуг, тобто КП «Покуття – Комунальник» не мало жодного конкурента.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Покуття – Комунальник» у територіальних межах м. Снятин, у 2014-2015 рр. та січні – вересні 2016 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання Ритуальних послуг з часткою 100 відсотків та не мало жодного конкурента.

Рішеннями виконавчого комітету Міської ради від 24.01.2014 № 716-47/2014 «Про затвердження розрахунків економічного обґрунтування витрат на виробництво житлово-комунальних послуг на 2014 рік» та від 17.01.2015 № 887-61/2015 «Про затвердження розрахунків економічного обґрунтування витрат на виробництво житлово-комунальних послуг на 2015 рік» встановлено для КП «Покуття-Комунальник» тарифи за Ритуальні послуги на кладовищі по вул. Шевченка в розмірі 300,00 грн., а на кладовищі по вул. Кобринських в розмірі 200,00 грн.

Іншим рішенням виконавчого комітету Міської ради від 26.01.2016 № 17-2/2016 «Про затвердження розрахунків економічного обґрунтування витрат на виробництво житлово-комунальних послуг на 2016 рік» встановлений для Підприємства тариф на Ритуальні послуги на кладовищі по вул. Шевченка в розмірі 350,00 грн., а на кладовищі по вул. Кобринських в розмірі 250,00 грн.

Економічного обґрунтування вартості копання могил по вул. Шевченка та вул. Кобринських в м. Снятин за вищевказані періоди, Підприємство не надало.

На вимогу територіального відділення у справі від 14.09.2016 № 04-07/476 Підприємство листом від 21.09.2016 № 153 повідомило, що не може надати підтверджуючих документів щодо розрахунку вартості тарифів на послуги копання могил по кожному кладовищі та економічного обґрунтування статей витрат на кожну дату зміни тарифу.

Крім того, Товариство також зазначило, що листом від 16.09.2016 № 150 звернулося до виконавчого комітету Міської ради про перезатвердження тарифу на надання Ритуальних послуг, а саме, копання могил на кладовищах по вул. Шевченка

та вул. Кобринських із наданням економічного обґрунтування на кожну статтю витрат та надало копію звернення та калькуляції на надання послуг.

За умов існування значної конкуренції на ринку, між суб'єктами господарювання та КП «Покуття-Комунальник» відбувалося б змагання, завдяки якому споживачі надали би перевагу тому суб'єкту господарювання, який пропонує найбільш вигідні умови, тобто мали б можливість вибору.

Враховуючи наведене, в ході розгляду справи доведено, що дії КП «Покуття-Комунальник», які полягають у застосуванні протягом 2014 - 2015 років та січня – вересня 2016 року необґрунтованих тарифів на Ритуальні послуги є порушенням, передбаченим п. 2 ст. 50, п. 1 ч. 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Ритуальних послуг, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На подання про попередні висновки у справі № 33/І-2016 Підприємство листом від 17.11.2016 № 180 повідомило, що рішенням виконавчого комітету Міської ради від 18.10.2016 № 127-11/2016 перезатверджено тариф на надання Ритуальних послуг, зокрема, копання могил на кладовищі по вул Шевченка та вул. Кобринських в м. Снятин.

На засіданні адміністративної колегії відділення під час прийняття рішення у справі, представник Підприємства - економіст І. Ясінський визнав порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Обсяг доходу (виручки) Підприємства від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на ринку на якому мало місце порушення за 2014-2015 рр. та січень – серпень 2016 року склав 46800,00 грн.

При визначенні розміру штрафу враховано:

- порушення вчинене вперше;
- визнання порушення;
- порушення припинено;
- вчинення порушення внаслідок впливу органу місцевого самоврядування, в економічній залежності від якого знаходився порушник;
- тривалість вчинення порушення 2014-2015 рр. та січень–вересень 2016 року.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами і доповненнями), адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КП «Покуття – Комунальник» (вул. Шевченка, 70, м. Снятин, 78300, ідентифікаційний код – 35602573) у територіальних межах м. Снятин, у 2014-2015 рр. та січні – вересні 2016 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання Ритуальних послуг з часткою 100 відсотків та не мало жодного конкурента.

2. Визнати дії КП «Покуття-Комунальник» (вул. Шевченка, 70, м. Снятин, 78300, ідентифікаційний код – 35602573), які полягають у застосуванні протягом 2014 - 2015 років та січня – вересня 2016 року необґрунтованих тарифів на Ритуальні послуги порушенням, передбаченим п. 2 ст. 50, п. 1 ч. 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Ритуальних послуг, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За вчинення порушення накласти на КП «Покуття-Комунальник» (вул. Шевченка, 70, м. Снятин, 78300, ідентифікаційний код – 35602573) штраф у розмірі 2500,00 (дві тисячі п'ятсот) гривень.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», штраф підлягає сплаті двомісячний строк з дня отримання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документ, що підтверджує сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова адміністративної колегії,
в. о. голови відділення

В. Шевчук

Члени адміністративної колегії:

В.Тимків

А. Мажак

Н. Борищак